

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 22.05.2023

§ 51

Hallintosäännön muuttaminen

1042/00.01.01.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Lakiasiaainjohtaja Pekka Virkkunen, p. 044 416 3072

Sivistysjohtaja Tiina Granqvist, p. 050 383 6574

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää muuttaa hallintosääntöä perusteluosassa kerrotuin tavoin niin, että muutokset tulevat voimaan heti pöytäkirjantarkastuksen jälkeen.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.05.2023

§ 168

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto päättää muuttaa hallintosääntöä perusteluosassa kerrotuin tavoin niin, että muutokset tulevat voimaan heti pöytäkirjantarkastuksen jälkeen."

Perusteluosa

Hallintosäännön yleinen osa

Ehdotetaan sääntöön seuraavia muutoksia

3 §:n kappaleet 4 ja 5:

Siltä osin kuin asiasta ei ole määrätty hallintosäännössä Konsernihallinnon, palvelualueiden ja taseyksikköjen organisaatiosta ja tehtävistä voidaan määrätä kaupunginhallituksen tai ao. lautakunnan hyväksymässä toimintasäännössä. Organisaatio voidaan jakaa vastuualueisiin, palveluyksikköihin ja toimintayksikköihin tai edellä mainittua organisaatiotasojärjestystä noudattaen vain johonkin tai joihinkin näistä.

Lisäksi perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluyksikkö voidaan jakaa toiminta-alueisiin. Vastuualuetta johtaa vastuualuejohtaja, palveluyksikköä palveluyksikön esimies, toiminta-alueen palvelupäällikkö ja toimintayksikköä toimintayksikön esimies. Alimmalla käytetyllä organisaatiotasolla voi olla vielä yksi alempi esimiestaso henkilöstöasioita varten.

Siltä osin kuin asiasta ei ole määrätty hallintosäännössä tai toimintasäännössä kaupunginjohtaja, palvelualuejohtaja, taseyksikön johtaja, vastuualuejohtaja sekä palveluyksikön, toiminta-alueen ja toimintayksikön esimies päättävät johtamansa yksikkönsä organisaatiosta ja tehtävistä sekä yksikkönsä työvoiman käytöstä. Kaupunginhallitus voi päättää konsernihallinnon, palvelualueiden ja taseyksikköjen välisestä tehtäväjaosta silloin, kun niitä koskevista säännöistä ei muuta ilmene.

Perustelut: Sivistyslautakunta on 25.4.2023 kokouksessaan § 38 esittänyt kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy esitetyn muutoksen hallintosääntöön. Perusteluna perusopetuksen hallinnollisen ja esimiestyön resurssien tarkoituksenmukainen kohdentaminen sekä riittävyyden parantaminen, vastuunjaon selkeyttäminen ja kehittämistyön tehostaminen.

8 §:n 1 kappale:

Kaupunginhallitus asettaa toimikaudekseen nuorisovaltuuston, joka koostuu vuosittain valittavista jäsenistä ja varajäsenistä (koulujen ja 2. asteen oppilaitosten oppilaskuntien edustajat sekä yleiskokousedustajat) nuorisovaltuuston sääntöjen mukaisesti. Jäsenistä vähintään yhden tulee olla kaupunkikeskuksesta ja yhden aluejohtokunnan alueelta.

Nuorisovaltuusto toimii sivistyksen palvelualueella, joka huolehtii nuorisovaltuuston toimintaedellytyksistä. Nuorisovaltuuston tehtävät ovat kuntalain (410/2015) mukaiset.

Perustelut: Aluejohtokunta on lakkautettu 1.8.2021, joten määritelmästä on syytä luopua.

Hallintosäännön yleisen osan 30 § ja 31 § sekä kaupunginvaltuustoa koskevan osan 1 §, 1 a § ja 15 §

Muutetaan virkanimikkeet seuraavasti: kaupunginsihteerin muutetaan hallintojohtajaksi ja kaupunginlakimies lakiasiaintohtajaksi.

Perustelut: Virkanimikkeet ovat muuttuneet.

31 §:n loppuun lisätään:

Mikäli lausuntopyyntö koskee kuitenkin vain tietyn vastualueen tai palvelualueen tehtäväkenttää antaa lausunnon ao. vastualuejohtaja tai palveluyksikön esimies.

Perustelut: Vastaava kirjaus nykyään sivistyksen palvelualueen osiossa. Tarkoitus on, että teknisiä seikkoja koskevia lausuntoja ei tarvitsisi tuoda kaupunginhallitukseen tai lautakuntaan.

32 §:n 2 kappale:

Konsernihallinnon talouspalvelut-yksikkö vastaa hankintojen ohjauksesta sekä mm. strategisten, sosiaalisten ja innovaatiotavoitteiden ottamisesta huomioon hankinnoissa.

Konsernihallinnon palvelualueen talouspalvelut yksikkö vastaa hankintojen sekä strategisten, sosiaalisten ja innovaatiotavoitteiden ohjauksesta

Perustelut: Sanamuotojen päivittämistä.

40 §:n 1. kappale:

Rahatoimeen kuuluvat kaupungin maksuliikenteen, rahoitusomaisuuden, käyttöomaisuusarvopapereiden, muiden pitkäaikaisten sijoitusten, vieraan pääoman sekä maksuvalmiuden suunnittelu ja hoito sekä kaupunkikonsernin keskitettyä rahoitushuoltoa hoitavan sisäisen pankin toiminnasta sisäisestä rahoitustoiminnasta huolehtiminen.

Perustelut: Terminologian päivittämistä.

41 § **Valtionosuudet** Valtionavut

Valtiovarainministeriö myöntää kunnan peruspalvelujen valtionosuuden ja korvauksen veroperustemuutoksista johtuvista verotulomenetyksistä hakemuksetta viimeistään varainhoitovuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä.

Valtionosuuksien kustannustenjaon tarkistuksessa käytettävien Valtiokonttorin ja Opetushallituksen keräämien kunnan vastuulla olevien tietojen oikeellisuudesta ja niiden tarkistamisesta vastaa kukin palvelualue.

Vastuu valtionosuuksien anomisesta valtionavustusten hakemisesta ja niiden toteutumisen tarkkailusta seurannasta ja raportoinnista on ao. toiminnasta vastaavalla toimielimellä tai johtosäännössä määrättyllä muulla viranomaisella, jonka on lähetettävä konsernihallinnolle tiedoksi jäljennös anomuksesta kopio hakemuksesta ja valtion viranomaisen siihen antamasta päätöksestä.

Perustelut: Sanamuotojen ja terminologian päivitystä.

Kokonaan uusi VII luku:

VII Luku

Toimivalta poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa

51 § Normaalista toimivallasta poikkeaminen ja raportointi

Hallintosäännön muiden lukujen toimivaltamääräyksistä voidaan poiketa poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa ja välttämättömän syy

vuoksi silloin, kun päätöksentekoa ei kyetä normaalitoimivaltuuksin riittävällä tavalla järjestämään. Tällaisia syitä voivat olla esimerkiksi henkeen ja terveyteen kohdistuvat uhat sekä elintärkeiden palveluiden keskeytymiseen, talouteen, kiinteistöihin, muuhun omaisuuteen tai ympäristöön kohdistuvat uhat, jotka aiheuttavat välittömän vaaran tai muun vakavan toiminnallisen tai taloudellisen riskin.

Kaupunginjohtaja voi käyttää poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kunnan palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi välttämättömän syyn vuoksi. Palvelualuejohtaja voi käyttää poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kunnan palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla palvelualueellaan välttämättömän syyn vuoksi, ellei kaupunginjohtaja päätä asiasta. Kaupunginhallitukselle tulee raportoida tähän pykälään perustuvalla toimivallalla tehdyistä päätöksistä.

52 § Päätösvallan käyttöön ottaminen määräajaksi kunnanhallituksen päätöksellä poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa

Kaupunginhallitus voi vahvistaa kaupunginjohtajan ja palvelualuejohtajan normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan määräajaksi poikkeusoloissa sekä normaaliolojen häiriötilanteessa 51 §:ssä mainitun välttämättömän syyn vuoksi. Kaupunginhallitus voi – vahvistamisen sijaan – sekä ennen määräajan päättymistä todeta, ettei normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan käytölle ole enää perusteita.

53 § Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen

Toimielinten kokouskutsun lähettämisen määräajasta voidaan poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa poiketa päätöksenteon nopeuttamiseksi.

Perustelut: Kuntalain 90 §:ään on lisätty määräys, että hallintosäännössä tulee olla tarpeelliset määräykset hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, päätöksenteko- ja hallintomenettelystä sekä valtuuston toiminnasta poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa. Lisäyksesitys on Kuntaliiton mallisääntöjen mukainen.

Hallintosäännön yleisen osan taloustaulukko

Taulukkoon esitetään seuraavia muutoksia:

talousarvion tai käyttösuunnitelman mukaisen rakentamishankkeen toteuttamispäätös alaisensa yksikön osalta <ul style="list-style-type: none"> • > 500.000 € • <= 500.000 € sekä • hankintapäätökset kaikkien urakoiden osalta 			X	KYMPPLA	toimitilajohtaja, kaupunkiympäristön palvelualuejohtaja
--	--	--	---	---------	---

Perustelut: Kohdan selkeyttäminen.

Taloustaulukon irtaimen omaisuuden ja palveluiden luovuttaminen kohta

(kaupunginhallituksen alaisten taseyksiköiden tuottamien suoritteiden hinnoittelusta ja toimitusehdoista on määrätty kaupunginhallituksen johtosäännössä kaupunginhallitusta ja konsernihallintoa koskevassa osiossa)

Perustelut: Korjataan vanhentunut termi.

<p>Maa-alueiden, rakennusten ja laitteiden hankinta, luovuttaminen tai vaihtaminen alaisensa yksikön osalta</p> <ul style="list-style-type: none"> > 350.000 €/päätös <= 350.000 €/päätös <p>Mikäli maa-alue ja sillä oleva rakennus ovat eri palvelualueiden hallinnassa, myyntipäätös kokonaisuudesta</p>			X	<p>KYMPLA</p> <p>KYMPLA</p>	<p>maankäytön johtaja, toimitilajohtaja</p>
---	--	--	---	-----------------------------	---

Perustelut: Mikäli rakennus ja sen alla oleva maa-alue on eri yksiköiden hallinnassa, tarvitaan kokonaisuuden myymiseksi sekä konserni- ja tilajaoston että kaupunkiympäristö lautakunnan päätös. Ehdotetaan, että näissä tilanteissa päätöksen voisi tehdä yksin kaupunkiympäristölautakunta.

Hallintosäännön yleisen osan henkilöstötaulukko

Taulukkoon esitetään seuraavia muutoksia:

Paikalliset sopimukset				<p>Kaupunginjohtaja henkilöstöjohtaja</p>
------------------------	--	--	--	---

Perustelut: käytännössä paikalliset sopimukset hyväksyy henkilöstöjohtaja, koska hän hoitaa ko. neuvottelut ja sopimus hyväksytään neuvottelupöytäkirjan allekirjoituksella.

Paikallisesti ratkaistavien järjestelyvarojen käyttö määrä				Kaupunginjohtaja
Järjestelyvarojen kohdentaminen yksittäisiin palkkoihin				Henkilöstöjohtaja

Perustelut: käytännössä kaupunginjohtaja päättää järjestelyvarojen määrän ja henkilöstöjohtaja kohdentaa ne yksittäisiin palkkoihin.

Kertapalkkiosta päättäminen				Esimies
-----------------------------	--	--	--	---------

Perustelut: kirjaus vastaa jo pitkään noudatettua käytäntöä.

Harkinnanvarainen virka/työvapaa <ul style="list-style-type: none"> • kaupunginjohtaja • tarkastusjohtaja • konsernipalvelujohtaja, palvelualuejohtajat • muut viranhaltijat ja työntekijät </= 1 vuoden aika > 1 vuoden aika 		X	Tark.ltk:n PJ	Kaupunginjohtaja Lähin virkasuhteinen esimies Kaupunginjohtaja, palvelualuejohtaja, vastualuejohtaja tai KH:n alaisen taseyksikön johtaja
---	--	---	---------------	---

Perustelut: Ehdotetaan, että myös vastualuejohtaja voisi myöntää yli vuoden virka/työvapaan.

<p>Varoituksen antaminen viranhaltijalle/työntekijälle</p>				<p>Esimies, joka voi halutessaan saattaa asian ao. konsernipalvelu- tai palvelualuejohtajan tai KH:n taseyksikön johtajanoman esimiehensä ratkaistavaksi</p>
---	--	--	--	--

Perustelut: Ehdotetaan, että varoituksen antamisen voisi antaa oman esimiehensä ratkaistavaksi. Lähin esimies on usein paremmin tietoinen tilanteesta kuin palvelualuejohtaja.

Hallintosäännön kaupunginvaltuustoa koskeva osia

Sääntöön ehdotetaan seuraavat muutokset:

2 § 2. kappale:

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä, puheenjohtajasta ja muista henkilöistä, joilla on oikeus edustaa valtuustoryhmää, on annettava valtuustolle kirjallinen ilmoitus, joka on kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen allekirjoitettava. Ilmoitukseen on liitettävä asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Perustelut: Ilmoitukseen on liitettävä ryhmän kirjallinen hyväksyminen, joka korvaa kaikkien ryhmän valtuutettujen allekirjoitukset.

11 § 5. kappale

Kysely on kirjallisena toimitettava konsernipalveluiden kirjaamoon viimeistään viikkoa ennen **valtuuston kokousta** tiedotustilaisuutta. Myöhemmin toimitetut kyselyt sekä kyselyt, joihin ei kyselytunnilla ehditä vastata, siirtyvät seuraavaan kyselytuntiin. Samalla kyselytunnilla vastattavaksi saa valtuutettu esittää enintään kaksi kyselyä.

Perustelut: Pykälän mukaiset kysymykset käsitellään valtuuston tiedotustilaisuudessa.

13 §:n 1. kappale

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista tarpeellisine liitteineen ja ehdotukset valtuuston päätöksiksi, on lähetettävä kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä.

Liitetiedostoja voidaan julkaista **extranetissa sähköisessä kokousjärjestelmässä**. Esityslistan allekirjoittaa kaupunginvaltuuston puheenjohtaja.

Perustelut: Käytössämme ei ole enää extranettiä vaan sähköinen kokousjärjestelmä.

Kaupunginhallitusta ja konsernihallintoa koskeva taulukko

Esitetään taulukkoon seuraavat muutokset:

<p>kaupungin sijoitus- ja rahoituspolitiikka</p> <p>lyhyt- ja pitkäaikaisten lainojen ottaminen, lainojen takaisinmaksu ja lainaehtojen muuttaminen kaupunginvaltuuston hyväksymissä rajoissa ja kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti</p>	x			<p>kaupunginjohtaja</p>
--	---	--	--	-------------------------

Perustelut: Kuntalaki on muuttunut siten, että valtuuston tehtävänä on vastata ko. päätöksistä, joten kohta voidaan poistaa kaupunginhallituksen tehtävistä.

<p>lyhyt- ja pitkäaikaisten lainojen sekä luottolimiittien myöntäminen ja lainaehtojen muuttaminen kaupungin määräysvallassa olevalle yhteisölle, säätiölle ja liikelaitokselle kaupunginvaltuuston hyväksymissä rajoissa ja kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti</p>				<p>kaupunginjohtaja konsernipalvelujohtajan esittelystä</p>
--	--	--	--	---

Perustelut: Lisätään selvyden vuoksi taulukkoon myös lainaehtojen muuttaminen ja poistetaan viranhaltijapäätösten esittely. Kunnallishallinto ei tunne viranhaltijapäätösten tekemistä esittelystä.

lyhyt- ja pitkäaikaisten lainojen myöntäminen ja lainaehtojen muuttaminen kaupungin määräysvallan ulkopuolella olevalle yhteisölle tai säätiölle kaupunginvaltuuston hyväksymissä rajoissa	X			
--	---	--	--	--

Perustelut: Lisätään ko. kohtaan selvyyden vuoksi myös maininta lainaehtojen muuttamisesta.

rahoitus- ja sijoitustoimintaan liittyvästä sisäisestä marginaalista päättäminen				konsernipalvelujohtaja
--	--	--	--	------------------------

Perustelut: Sisäiset marginaalit ovat markkinahintaisia, joten erillisiä päätöksiä marginaalista ei tarvita.

rahoitus- ja sijoitusriskien hallintaan liittyvien sopimusten hyväksyminen kaupunginvaltuuston hyväksymissä rajoissa ja kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti				kaupunginjohtaja konsernipalvelujohtajan esittelystä
---	--	--	--	---

vakuuden asettaminen tämän taulukon talousasioissa tarkoitetun kaupungin sitoumuksen täyttämiseksi				kaupunginjohtaja konsernipalvelujohtajan esittelystä
--	--	--	--	--

Perustelut: Poistetaan viranhaltijapäätösten esittely. Kunnallishallinto ei tunne viranhaltijapäätösten tekemistä esittelystä.

Sivistyksen palvelualueita koskevat erillissäännöt toimivalta-aluekko

Taulukkoon esitetään seuraavia muutoksia:

KAIKKIA VASTUUALUEITA KOSKEVAT ASIAT, lisäys

TEHTÄVÄ	PÄÄTÖSVALTA			
	KV/KH	Lautakunta	Wellamo-opiston johtokunta	Viranhaltija
Yksittäisen toimipisteen aukioloaikojen väliaikaiset muutokset				ao. palveluyksikön esimies

Sivistyslautakunta on 25.4.2023 kokouksessaan § 38 ja hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta 26.4.2023 kokouksessaan § 39 esittänyt kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy esitetyn muutoksen hallintosääntöön. Perusteluna: mahdollistaa yksiköille tarvittaessa akuuttien aukioloaikojen muuttamisen esim. poissaolojen,

ilkiavallan tms. vuoksi ja myös uusien aukioloaikojen kokeilun ennen niiden viemistä lautakunnan päätettäväksi.

Sivistyslautakunta on 25.4.2023 kokouksessaan § 38 esittänyt kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy alla esitetyt muutokset hallintosääntöön.

VARHAISKASVATUSPALVELUT, muutos

Vastaa yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden valvonnasta Toimii varhaiskasvatuslain 52 §:ssä tarkoitettuna valvontaviranomaisena lukuun ottamatta 58 §:ssä tarkoitettua hallinnollisen pakon käyttämistä				palveluyksikön esimies
--	--	--	--	------------------------

Perustelut: Tarkennus valvontavastuuseen.

PERUSOPETUSPALVELUT, lisäys

Asuinkunnan hallintopäätös oppivelvollisuudesta vapauttamisesta maahan opiskelutarkoituksessa muuttaneelta peruskouluikäiseltä				palveluyksikön esimies
--	--	--	--	------------------------

Perustelut: Henkilöllä on oppivelvollisuuslain (30.12.2020/1214) 2 §:n 1 mom. mukaan oikeus vapautua oppivelvollisuudesta, jos hänen maassa oleskelunsa peruste on opiskelu. Asuinkunta päättää oppivelvollisuudesta vapauttamisesta hakemuksesta.

NUORISOPALVELUT, lisäys

Asuinkunnan hallintopäätös oppivelvollisuudesta vapauttamisesta maahan opiskelutarkoituksessa muuttaneelta perusopetuksen suorittaneelta				palveluyksikön esimies
--	--	--	--	------------------------

Perustelut: Henkilöllä on oppivelvollisuuslain (30.12.2020/1214) 2 §:n 1 mom. mukaan oikeus vapautua oppivelvollisuudesta, jos hänen maassa oleskelunsa peruste on opiskelu. Asuinkunta päättää oppivelvollisuudesta vapauttamisesta hakemuksesta.

Nuorisopalveluiden järjestökortistoon hyväksyminen				palveluyksikön esimies
--	--	--	--	------------------------

Perustelut: Jäsenkortistoon hakemisen ja hyväksymisen yhteydessä katsotaan, että yhdistys/toimintaryhmä kuuluu toimintansa ja kohderyhmänsä puolesta (2/3 jäsenistä alle 29-vuotiaita) nuorisopuolelle. Mm. vuosiavustusta saadakseen yhdistyksen/toimintaryhmän on täytynyt olla hyväksyttynä edellisen vuoden aikana jäsenkortistoon.

LUKIOKOULUTUS, lisäys

Harkinnanvaraisesta koulukuljetuksesta päättäminen				lukiojohtaja
--	--	--	--	--------------

Perustelut: Lukuvuodesta 2021–22 lähtien oppivelvollisuus laajennettiin koskemaan myös toista astetta. Oppivelvollisuuden laajeneminen toi maksuttomat koulumatkat myös lukiolaisille. Lukiolaisen koulumatkan pituuden täytyy olla säännösten mukainen (väh. 7 km), jotta hän on oikeutettu saamaan maksuttoman koulumatkan. Joissakin tapauksissa on koulutuksen järjestäjällä mahdollisuus käyttää harkintaa säännösten alittavan koulumatkan kustannusten korvaamisessa.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: säädöskokoelma